

CO WARTO WIEDZIEĆ - NAJWAŻNIEJSZE INFORMACJE DOTYCZĄCE CHOROÓB NOWOTWOROWYCH U DZIECI

Dlaczego trzeba mówić o nowotworach dziecięcych

Nie można przewidzieć choroby nowotworowej u dziecka, nie można jej zapobiec, ale w bardzo wielu przypadkach można ją wcześniej wykryć i wyleczyć. Od lekarzy, personelu medycznego zależy bardzo wiele, ale czujna obserwacja dziecka przez rodziców i opiekunów może pomóc w postawieniu trafnej diagnozy i znacząco wpłynąć na szansę jego wyleczenia. Nikt tak dobrze nie zna dziecka jak jego rodzice.

Choroba nowotworowa u dzieci to szczególny rodzaj kryzysu, który dotyka całą rodzinę i stawia ją w obliczu ogromnego wyzwania, którym jest długotrwała opieka nad chorym.

Rozpoznanie choroby nowotworowej u dziecka w jej początkowym etapie, w niezaawansowanej postaci to możliwość jej całkowitego wyleczenia w ponad 90% przypadków!

Nowotwory dziecięce występują stosunkowo rzadko i stanowią 0,5% zachorowań na wszystkie nowotwory złośliwe u ludzi. Rocznie na kontynencie europejskim rozpoznaje się chorobę nowotworową u 15 tys. dzieci w wieku do 14 lat oraz u 20 tys. nastolatków i młodych dorosłych w grupie wiekowej do 24 lat.

W Polsce rocznie odnotowuje się ok. 1100 - 1400 nowych zachorowań na nowotwory u dzieci i młodzieży, a w samej **Wielkopolsce jest ich około 100 - 140**. W ostatnich trzech dekadach zachorowalność na nowotwory dziecięce wykazuje tendencję wzrostową.

Postęp w leczeniu spowodował zmniejszenie umieralności dzieci i młodzieży z powodu nowotworów, jednak ciągle są one drugą, po urazach, najczęstszą przyczyną zgonu w dzieciństwie. Niestety, w wielu przypadkach chorobę wykrywa się za późno. Wielu małych pacjentów pojawia się u lekarza w zaawansowanym okresie rozwoju choroby, co skutkuje dłuższą terapią, wyższymi kosztami leczenia i wyższym ryzykiem powikłań oraz gorszymi wynikami leczenia.

Obserwuje się dwa okresy o największej zachorowalności na nowotwory dziecięce - pierwszy w najmłodszej grupie wiekowej (0-4 lat) oraz drugi w najstarszej (15 - 19 lat).

Porównując nowotwory u dzieci i dorosłych dostrzec można szereg różnic. U dzieci występują inne rodzaje tej choroby a nowotwory, które często występują u dorosłych, takie jak rak piersi, rak jelita grubego, rak płuc - nie występują praktycznie wcale u dzieci.

Najczęstsze nowotwory wieku dziecięcego to białaczki, chłoniaki, guzy ośrodkowego układu nerwowego oraz guzy lite zlokalizowane głównie w jamie brzusznej i miednicy.

Odmienny jest też mechanizm powstawania nowotworów u dzieci. Duże znaczenie ma współwystępowanie innych wrodzonych zespołów chorobowych, takich jak np. zespół Downa, zespół ataksja - teleangiektazja, neurofibromatoza, zespół Turnera, zespół Klinefeltera, połowiczny przerost ciała, zespoły zaburzeń odporności. Zespoły te predysponują do częstszego zachorowania na nowotwór w wieku dziecięcym.

Ryzyko wystąpienia nowotworu u dzieci zwiększa ekspozycja na czynniki zewnętrzne, takie jak: promieniowanie jonizujące, niektóre leki stosowane w ciąży u matki, leki cytotoksyczne, związki chemiczne (niektóre pestycydy, farby, lakiery, związki benzenu) czy niektóre wirusy (mononukleozy zakaźnej, zapalenia wątroby typu B lub C, ludzkiego brodawczaka - HPV).

Pamiętajmy

- W przypadku jakichkolwiek podejrzeń o chorobę nowotworową nie należy wykonywać badań laboratoryjnych na własną rękę. Powoduje to u dziecka niepotrzebny ból i stres.
- Nie należy wierzyć nie zaufanym informacjom dotyczącym chorób nowotworowych u dzieci. W sieci jest dostępnych dużo treści, często jednak fałszywych, opartych na niesprawdzonych danych.
- Głównym źródłem informacji na temat zdrowia dziecka powinien być dla Państwa lekarz. Wybór lekarza rodzinnego/pediatry to bardzo ważna decyzja. W pierwszych latach życia Waszego dziecka, będziecie Państwo często odwiedzali swoją przychodnię. Znajdźcie zatem takiego lekarza, któremu zaufacie.**
- Rozpoznanie choroby nowotworowej u dziecka nie jest wyrokiem, ale stanowi początek trudnej drogi do wyleczenia i powrotu do szczęśliwego dzieciństwa.
- Leczenie chorób nowotworowych jest zależne od rodzaju nowotworu oraz stopnia jego zaawansowania. Może ono obejmować zabieg operacyjny, chemioterapię czy radioterapię. **Rokowanie w większości nowotworów wieku dziecięcego jest bardzo dobre, odsetek 5-letniego przeżycia przekracza często 80 - 90%.**
- Do lekarza onkologa, także hematologa dziecięcego można zgłaszać się bez skierowania od lekarza rodzinnego.** Na ostatnich stronach broszury znajduje się lista wszystkich ośrodków hematologii dziecięcej w Polsce - adresy klinik, oddziałów, szpitali, poradni onkologicznych.